

Metody numeryczne

Mateusz Kwolek

6. Dana jest macierz

$$\begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 & 0 & 1 \\ -1 & 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & -1 \\ 1 & 0 & 0 & -1 & 2 \end{bmatrix} \quad (5)$$

Znajdź jej (przybliżony) wektor własny do wartości własnej $\lambda \simeq 0.38197$.

Uwaga: w zadaniu **nie** chodzi o to, aby znaleźć **wszystkie** wartości własne powyższej macierzy, a następnie wskazać wektor własny odpowiadający podanej przybliżonej wartości własnej. Prawidłowe rozwiązanie nie obejmuje szukania żadnych wartości własnych, a **jedynie** konstrukcję (przybliżonego) wektora własnego odpowiadającego podanej (przybliżonej) wartości własnej.

1) Wybór algorytmu

Zaimplementowany przeze mnie algorytm jest jedną z metod iteracyjnych używanych do znajdowania wektorów własnych dla danej wartości własnej. Wykorzystuje on fakt, że dla macierzy A i wartości własnej λ wektor własny v spełnia równanie $(A - \lambda I)v = 0$. Na początku tworzony jest wektor odpowiadający rozmiarowi macierzy A , następnie powyższe równanie jest rozwiązywane w pętli, a otrzymywany wektor v jest normalizowany. Całość odbywa się do momentu aż nie uzyskamy wystarczająco zadowalającego wyniku. (określonego poprzez ustaloną tolerancję $tol=1e-10$)

2) Kod źródłowy

Do stworzenia programu użyłem języka Python ze względu na jego prostotę, bogactwo bibliotek oraz częste zastosowanie do wykonywania obliczeń matematycznych.


```
1  import numpy as np
2  np.set_printoptions(suppress=True, linewidth=1000)
3
4  A = np.array([[2, -1, 0, 0, 1],
5                [-1, 2, 1, 0, 0],
6                [0, 1, 1, 1, 0],
7                [0, 0, 1, 2, -1],
8                [1, 0, 0, -1, 2]])
9
10 EIGEN_VALUE = 0.38197
11
12
13 # Algorytm iteracyjny do znajdowania wektora własnego
14 def find_eigen_vector(A, eigen_value, iterations=1000, tol=1e-10):
15     size = len(A)
16
17     vec = np.random.rand(size)
18     vec /= np.linalg.norm(vec)
19     for j in range(iterations):
20         vec_z = np.linalg.solve(A - eigen_value * np.eye(size), vec)
21         vec_new = vec_z / np.linalg.norm(vec_z)
22
23         if np.linalg.norm(vec_new - vec) < tol:
24             break
25
26         vec = vec_new
27
28     return vec_new
29
30 eigen_vector = find_eigen_vector(A, EIGEN_VALUE)
31
32 # Wypisanie wyniku
33 print("Eigen vector for eigen value of:", EIGEN_VALUE, "is:\n", eigen_vector)
```

3) Wynik

```
Eigen vector for eigen value of: 0.38197 is:  
[ 0.60150096  0.37174803  0.          -0.37174803 -0.60150096]
```